

Rabobank

Kansen voor duurzame energie in de varkenshouderij

*Koen van Bergen
Sectormanager Food & Agri*

Stroom en gasmarkt NL

Termijnmarkt (Endex) Baseload mrt 2014	2014	2015	2016	2017
Stroom (cent/kWh)	4,3	4,3	4,1	4,0
Aardgas (cent/m ³)	25	25	25	24

De markt verwacht stabiele relatief lage prijzen

Veel nieuwe productiecapaciteit en stabiele vraag naar energie

Hoge ambities duurzame energie

	2010	2011	2012	2013	2020*
% duurzame energie	3,7	4,3	4,4	4,2	14!

Moet nog veel gebeuren om doelstelling te behalen

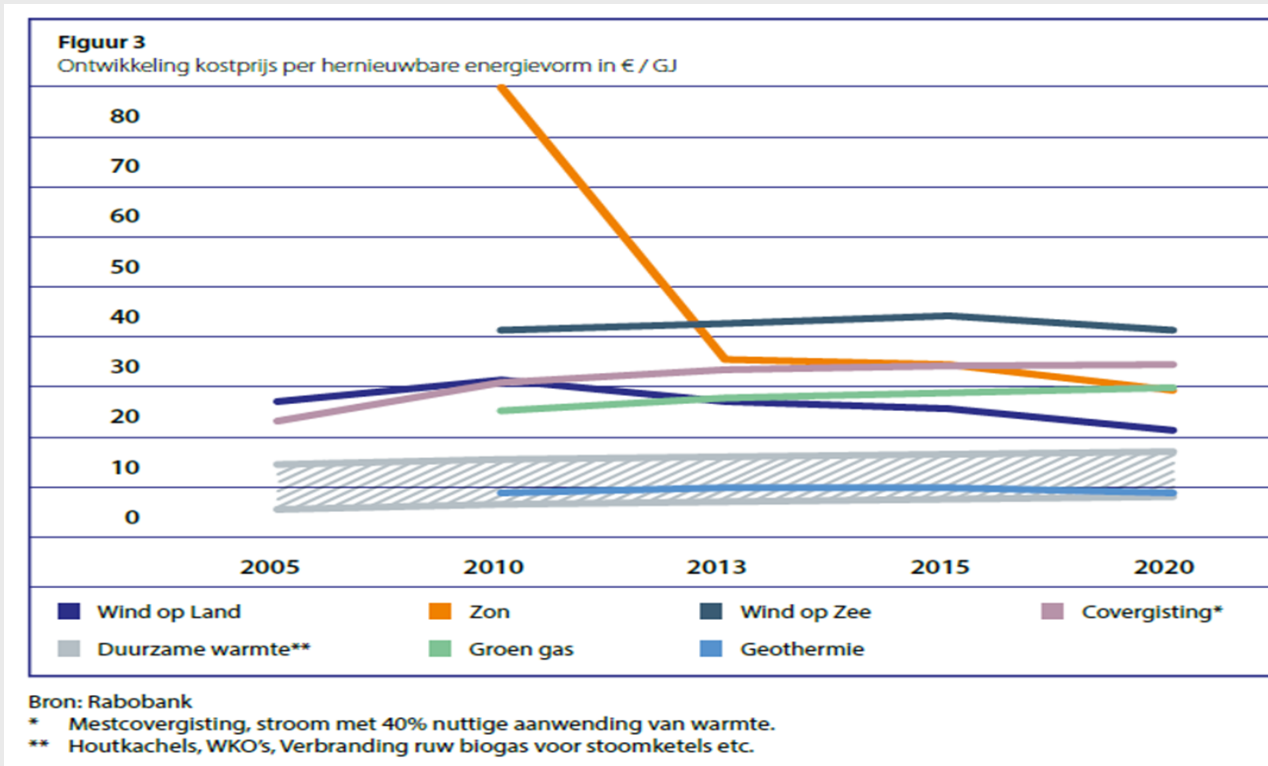
Sterke groeimarkt vooral ondersteund met subsidies

Overheid zet in op grootschalige windenergie

Landbouw loopt op veel gebieden voorop

Kostprijsontwikkeling duurzame energie

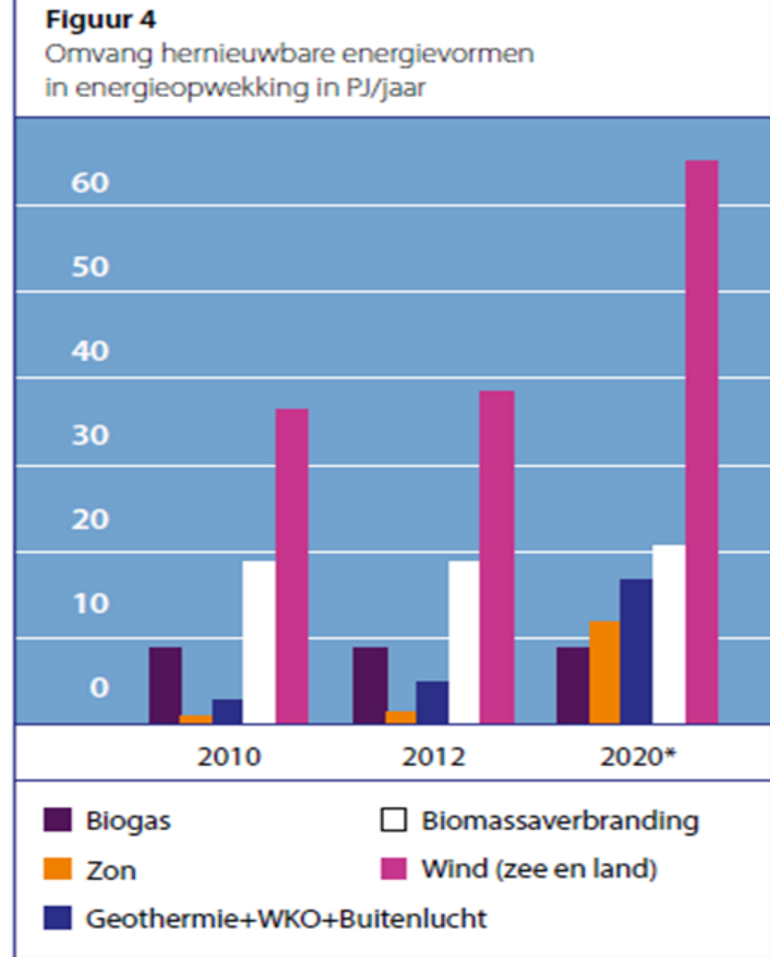

Duurzame warmte : Bodem energie (WKO's) en warmtewisselaars goedkoopste duurzame energievorm die geen of weinig subsidie nodig hebben

Hoge ambities duurzame energie

Rabobank verwacht dat zonne-energie en bodem en luchtenergie procentueel het hardste groeit.

In absolute getallen zal windenergie het meest groeien en hard nodig zijn om de Doelstellingen van 14% in 2020 te halen.

Bron: CBS

* verwachting Rabobank

Energiekosten varkenshouderij

	2012	2013
Vleesvarkens GWL ⇒ Verwarming	5,50 => 0,90	5,25 => 0,70
Zeugen GWL ⇒ Verwarming	51,50 => 24,00	52 => 23,00

- *Waar valt de grootste besparing te halen ?*
- *Welke investeringskosten brengt dit met zich mee ?*
- *Wat is de terugverdientijd ?*
- *Bijdrage aan verduurzaming varkenshouderij*

Varkenshouderij & WKO en warmteterugwinning

Niet afhankelijk van subsidies

Vooral bij grotere varkensbedrijven met constante warmte- of koelte vraag kunnen terug verdientijden kort zijn

Aandachtspunten WKO:

- Goed ontwerp én exploitatie
- Kies ervaren installatiebedrijven met bij voorkeur ook ervaring in de varkenshouderij
- Bij nieuwbouw eerder rendabel

Warmteterugwinning uit stallucht:

- Meeste gevallen rendabel en goed voor dier en klimaat

Varkenshouderij & WKO en warmteterugwinning

Tegenover besparing op stookkosten en verbetering klimaat stijgen stroomkosten bij WKO's en warmtewisselaars

Duurzame stroom in de varkenshouderij:

- Kleinverbruik max 75.000 kwh en 3*80 A aansluiting
Zonder SDE subsidie intern salderen met stroomrekening.
Terug verdientijden gemiddeld < 10 jaar. Zonnepanelen gaan 25 jaar mee.
- Verbruik > 75.000 Kwh en grootverbruik aansluiting
Zonnepanelen onder SDE met minimaal 13 cent vergoeding.

vragen

Rabobank

Rabo Groen Bank

Ultimo 2013

Marktleider: Groenleningen: € 1,8 miljard

2014

Voor met name:

Biologische landbouw

Windenergie

Zonnepanelen (actieve promotie door Rabobank)

Geothermie (diepe aardwarmte)

*Uitbreiding duurzame landbouw
wordt onderzocht*

